

A városi lakosság „láthatatlan gyilkosát”, a porszennyezés okait, változásait vizsgálták az SZTE kutatói

[Egyes tanulmányok](#) szerint a Földön minden ember élettartama átlagosan három évvel hosszabbodna, ha minden légszennyezés megszűnne. Különösen komoly probléma ez a városokban, ahol a lakosság „láthatatlan gyilkosa” a magas portartalmú, szennyezett levegő. A belélegzett por ugyanis légzőszervi, valamint szív- és érrendszeri megbetegedéseket és ebből eredő halálozást is eredményezhet. Emellett emlékeztet, hogy az M1-es autópályán idén márciusban kialakult tömegbalesetet is a levegő magas portartalma (porvihar) miatt hirtelen lecsökkenő látótávolság okozta. A Szegedi Tudományegyetem geográfusai évek óta kutatják a porszennyezés okait, csökkentésének lehetőségeit.

Az [SZTE TTIK Földrajzi és Földtudományi Intézetének](#) kutatói által a napokban publikált tanulmányukban, - melyet a tudományterület legjobbjai közé tartozó [Atmospheric Pollution Research](#) szakfolyóiratban tettek közzé- 1300 európai városi és városkörnyéki mintaterületen belül vizsgálták a porszennyezés okait.

Arra a kérdésre keresték a választ, hogy a milyen összefüggés mutatható ki a szálló por mennyisége és a városi területhasználat (beépített területek, parkok, vízfelületek stb.) kiterjedése között. Kutatásuk során kimutatták, hogy a városi területhasználat kétféle formában befolyásolja a por mennyiségét.

Eredményeik szerint a hulladéklerakók, a bányaterületek, építési területek egész éven át „termelői” azaz kibocsátói a porszennyezésnek. A vízfelületek viszont pont ellenkező hatást fejtenek ki, egész éven át képesek megkötni a levegőben lebegő porszemcséket ezáltal csökkenteni a szálló por mennyiségét.

- Vannak azonban olyan területhasználat típusok, melyek csak egy bizonyos időszakban fejtik ki portartalmat növelő vagy csökkentő hatásukat. A zöldfelületek, mint a parkok, erdők, cserjés területek lombozata kizárólag késő tavasszal és a nyári hónapokban képes „jó porfogóként” megkötni a szálló por egy részét. Nem meglepő, hogy minél magasabb a beépített területek (lakóterületek) aránya, annál nagyobb a városi levegő porterhelése. Ám ez a hatás kizárólag az októbertől áprilisig tartó fűtési időszakban érvényesül - -tudtuk meg. A digitális térképek geoinformatikai elemzése során a szegedi kutatók kimutatták, hogy bizonyos területhasználat típusok, az év eltérő időszakaiban „kétarcúan viselkednek” bizonyos hónapokban csökkentik, majd más időszakokban növelik a városok porterhelését- ismertette **Seyedehmehrmanzar Sohrab**, az Szegedi Tudományegyetem Földrajzi és Földtudományi Intézetének doktorandusz hallgatója, a kutatás egyik résztvevője.

A legérdekesebb összefüggést a közúthálózat kiterjedése és a levegő havonkénti átlagos szálló portartalma között találták az SZTE Földrajzi és Földtudományi Intézetének kutatói.

- Korábbi publikációinkban már kimutattuk a vasúthálózat jótékony hatását a városi levegő minőségére. Legújabb eredményeink szerint a fűtési szezonban kimutathatóan tisztább a levegő (kevesebb a szálló por koncentrációja) a közutak környékén, mint a beépített területen. Ez a minket is meglepőeredmény a közlekedő járművek menetszelével magyarázható. Télen ugyanis a fűtés miatt a lakóterületek környékén nagyon magas a levegő portartalma. Ekkor a járművek mozgása miatt kialakuló szél „kitakarítja” az útmenti területek levegőjét, ezért a közutak környezetében kevésbé szennyezett a levegő porral, mint a lakóépületek környékén. Ezzel szemben a fűtési időszak végétől

kezdődően megfordul a helyzet. Nyáron már (szinte kizárólagos szennyezőforrásként) a közúthálózat növeli a városi és városkörnyéki területek porszennyezését. Mivel nyáron már nincs fűtés, ekkor már a gépkocsik, teherautók és buszok kipufogógázai válnak a városi levegő elsődleges szennyezőforrásaivá – mondta el **Dr. Szilassi Péter**, az SZTE Földrajz és Földtudományi Intézet egyetemi docense.

Az SZTE TTIK Geoinformatikai, Természet- és Környezetföldrajzi Tanszék oktatója azt is kiemelte, hogy a közlekedési folyosókhoz hasonlóan időben változó, kettős arculat jellemzi a szántóterületeket. Míg ősztől koratavaszig az ekkor növényzetmentes szántóterületek a kibocsátói a porszennyezésnek, addig nyáron egészen az aratásig a kultúrnövények levelei a parkokhoz, erdőkhez hasonló jótékony hatást gyakorolnak a városkörnyéki területek levegőminőségére. Ne feledjük! A márciusi, tömegkarambolt okozó porszennyezés forrásai is az autópálya környékén található kopár, növényzetmentes szántóföldek voltak.

Ha röviden összegezni szeretnénk mindennek a konklúzióját: Minél több zöldfelületet, vízfelszín, illetve (lehetőleg villamos üzemű) közlekedési folyosót létesítünk a városokban, annál jobban javul majd a városok levegőminősége, ezzel együtt a városlakók egészségi állapota.

A Szegedi Tudományegyetem Open Access pályázatának köszönhetően bárki térítésmentesen [olvashatja és letöltheti](#) a kutatók legújabb eredményeit, melyek jól használhatók a fenntartható, környezetbarát városok tervezéséhez, a városlakók életminőségének javításához, az urbanizáció káros környezeti következményeinek csökkentéséhez.

Sajtókapcsolat:

- pr@rekt.u-szeged.hu

Eredeti tartalom: Szegedi Tudományegyetem

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/7399/a-varosi-lakossag-lathatatlan-gyilkosat-a-porszennyez-es-okait-valtozasait-vizsgaltak-az-szte-kutatoit/>